

Hodnocení diplomové práce

Posudek vedoucí práce

Jméno autora: Bc. Šárka Pelová

Název práce: Vzdělávání dětí s ukončenou povinnou školní docházkou jako dilema praxe kurátora pro děti a mládež

Vedoucí práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová, Ph.D.

Téma práce: Autorka si vybrala jako téma své práce aktuální problém z praxe, s nímž se setkávala při svém dlouhodobém působení na pozici kurátora pro děti a mládež. Jde o možnosti, které má kurátor při práci s touto cílovou skupinou, a dilemata, jež z nich vyplývají. Cílem práce je dle autorky „získat a analyzovat poznatky z oblasti spolupráce kurátora pro děti a mládež s dospívající mládeží, která předčasně končí své vzdělávání, a ve vztahu k dilematům, se kterými se kurátor pro mládež v rámci své praxe setkává“ (str. 10). Jak autorka uvádí, téma dilemat je již rozpracovaným v oblasti sociální práce, avšak dosud chybí v tematické konkretizaci, kterou autorka zvolila. V tomto smyslu jde o práci originální a inovativní. Zároveň téma práce ukázalo svoji naléhavost ještě více v souvislosti s koronavirovou pandemií a jejími pravděpodobnými sociálními a ekonomickými důsledky, které se u cílové skupiny mladých lidí mohou nyní projevit.

Zaměření práce a její struktura:

Práce má teoreticko-empirický charakter. V teoretické části se autorka nejprve věnuje kurátorovi pro děti a mládež a jeho kompetencím, v další samostatné kapitole dětem s ukončenou povinnou školní docházkou. Třetí kapitolou se autorka dostává do oblasti významu vzdělání v současné společnosti, faktorům, které vzdělávání ovlivňují i sociálnímu klimatu ve vztahu k vzdělávání. Čtvrtá kapitola je věnována dilematům jako tématu v sociální práci, ale i konkrétně ve vztahu k práci kurátora pro děti a mládež a jeho klientele. Autorka vhodně využívá dostupné zdroje a teoretická část je tak solidní základnou k vymezení problematiky a pro navazující výzkumné šetření.

Empirické šetření: Pátá kapitola textu je věnována empirickému šetření, jehož hlavním cílem je dle autorky „zjistit, analyzovat a popsat profesní zkušenosti kurátorů pro děti a mládež na Královéhradecku v oblasti sociální a výchovné práce s mládeží, která předčasně ukončuje vzdělávací kariéru“ (str. 57). Autorka se opírá o hlavní výzkumnou otázku, která se ptá: „*Jak hodnotí kurátoři pro děti a mládež v rámci výkonu své praxe situaci dalšího vzdělávání dětí po ukončení povinné školní docházky a jaká dilemata v této souvislosti řeší?*“. Tuto hlavní otázku pak dále rozvádí do sedmi dílčích otázek (str. 58). Pro hledání odpovědí zvolila kvalitativní přístup a sběr dat prostřednictvím rozhovoru, což se jeví v daném kontextu jako adekvátní a vhodná cesta. Autorka uskutečnila rozhovory se šesti respondenty z řad kurátorů pro děti a mládež, kteří splňovali podmínku praxe alespoň pět let. Autorka využila ke zpracování postupů zakotvené teorie a vytvořila celkem 7 kategorií. Jejich názvy jsou možná příliš dlouhé a složité, ale lze v nich vnímat snahu autorky o postižení plastičnosti tématu. Ocenit lze vymezení kategorií i prostřednictvím jejich vlastností a dimenzí. Otázkou do případné diskuse by mohlo

být, jaký je vztah kódů, které sytí jednotlivé kategorie, a uváděných vlastností. Prezentované výsledky jsou velmi zajímavé a přinášejí řadu inspirací pro možné zásahy v praxi. Autorka též výsledky shrnuje v kapitole s názvem Diskuse a dle axiálního kódování je modeluje do vzájemných vztahů. Zajímavý je mj. zmiňovaný vliv pozitivních vzorů v okolí mladých lidí, který má svůj nesporný význam. Čtenář jen může být konfrontován s tím, že by mohl očekávat větší akcent i na avizovaná dilemata kurátora pro děti a mládež, nejen na problémy spojené s ukončenou povinnou školní docházkou a vzděláváním mladých lidí.

Využitelnost pro praxi se rozhodně nabízí.

Rozsah práce (95 stran textu) převyšuje požadavky na diplomovou práci.

Práce s odbornými zdroji:

Citované prameny jsou aktuální, rozsah zdrojů odpovídá potřebám práce a zpracovaného tématu. Autorka se snaží o poctivé odkazování na zdroje, pracuje s prameny citlivě a smysluplně.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce:

Práce je psána srozumitelným jazykem, má logickou strukturu a po stránce formální je zpracována pečlivě. Příležitostně se objevují jen drobné chyby nebo překlepy (např. str. 26, 43, aj.)

Celkové zhodnocení diplomové práce:

Autorka prokázala schopnost pracovat s odbornými zdroji a literaturou, podařilo se jí připravit, realizovat a vyhodnotit vlastní výzkumné šetření a poznatky z něj vtělit do svého textu. Autorka pracovala se zřetelným zájmem a zaujetím, dokázala se též přenést přes úskalí zpracovávaného tématu a velmi důstojně zpracovat řešenou problematiku. Z textu je též zřetelná její osobní profesní zkušenost i schopnost orientovat se v širších souvislostech řešeného tématu. Celkově se jedná o zdařilou práci, která má všechny předpoklady pro úspěšnou obhajobu.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

- Jak byste shrnula a vyhodnotila dilemata, s nimiž se setkává kurátor pro děti a mládež, a možnosti, jakými je může řešit?
- Nabízí se kurátorům pro děti a mládež systematická podpora v jejich profesi při řešení složitých situací?

Datum: 21. 7. 2020